

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Ion Guzun, Victor Boico, Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, în privința inculpatului

Severin Nicolae XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 05.09.2018 – 12.10.2018,
instanța de apel: 06.11.2018 – 11.12.2018,
instanța de recurs: 21.03.2019 – 23.04.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 12 octombrie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Severin Nicolae a fost condamnat în baza art. 174 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 12.10.2018, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 17.07.2018 până la 12.10.2018.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui XXXXXX prejudiciul material în mărime de 7500 lei, iar în beneficiul statului s-au încasat cheltuielile judiciare în sumă de 2280 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la mijlocul lunii ianuarie 2018, inculpatul Severin N., aflându-se la domiciliul rudei sale XXXXXX, în XXXXXX, XXXXXX, acționând intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, cunoscând cu certitudine că minora XXXXXX, născută la XXXXXX, nu a atins vârsta de 16 ani, având consimțământul acesteia, a întreținut cu ea un raport sexual benevol.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

Dat fiind că probele administrate i-au dovedit vinovăția, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 174 alin. (1) Cod penal, ca raportul sexual, altul decât violul, comis asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani, că acesta este caracterizat pozitiv, că lipsesc circumstanțe agravante, cele atenuante fiind recunoașterea vinovăției și căința sinceră.

Potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Astfel, prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsă cu o treime, se stabilesc noi limite pentru art. 174 alin. (1) Cod penal de la 2 ani până la 4 ani și 8 luni închisoare.

Totodată, inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, pentru a denigra victima, în mod batjocoritor a postat pozele nud ale acesteia în rețelele de socializare, a traumatizat psihic părinții victimei, expediindu-le aceste poze, circumstanțe în care scopul pedepsei penale nu va atins prin aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării nefiind suficientă pentru corectarea acestuia și pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

3. Avocatul Boris Dariiev a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate.

Apelantul a invocat că instanța de fond a ignorat că pe parcursul examinării cauzei inculpatul a colaborat activ cu organul de urmărire penală, contribuind la descoperirea infracțiunii, că acesta s-a căit sincer, că au fost constatate în calitate de circumstanțe atenuante – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, recunoașterea vinovăției și solicitarea examinării cauzei în procedură simplificată, prezența unui copil minor în familia acestuia, că nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, că lipsesc circumstanțe agravante, împrejurări în care este posibilă aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate, reeducarea și corectarea acestuia fiind posibilă fără izolare de societate.

Mai mult, inculpatul suferă de boli cardiace, și aflarea lui în detenție ar avea un impact negativ asupra stării de sănătate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Severin Nicolae, recunoscut vinovat pe art. 174 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare. Totodată, potrivit art. 90¹ Cod penal, prima parte a pedepsei - 1 an închisoare, se va executa în penitenciar de tip semiînchis, iar partea rămasă a pedepsei se suspendă condiționat pentru o perioadă de probațiune de 1 an.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și contrar art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, nu a motivat stabilirea pedepsei cu închisoare, fără aplicarea prescripțiilor art. 90¹ Cod penal.

Or, aplicând pedeapsa cu închisoare, prima instanță nu și-a motivat concluzia și nu a soluționat chestiunea privind posibilitatea condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90¹ Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune *mai puțin gravă* și nu are antecedente penale, iar scopul pedepsei este atât de corectare a inculpatului, cât și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni.

Conform prevederilor art. 90¹ Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, prima parte a pedepsei fiind executată în penitenciar, iar restul pedepsei fiind suspendată.

În același timp, lipsesc temeiuri de aplicare a prevederilor art. 79 și 90 Cod penal, după cum se solicită în apelul declarat, nefiind constatate circumstanțe raportate la personalitatea inculpatului ce ar justifica aplicarea pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei sau aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că potrivit art. 90¹ alin. (4) Cod penal, prezentul articol nu se aplică în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 171-175¹ Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta este pasibil admiterii din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În corespundere cu art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. Conform art. 90¹ alin. (4) Cod penal, prezentul articol nu se aplică în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 171–175¹.

Aceste prevederi legale nu au fost respectate de către instanța de apel.

Or, potrivit deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*), pronunțând o nouă hotărâre în latura pedepsei, a aplicat neîntemeiat în privința inculpatului, condamnat în baza art. 174 alin. (1) Cod penal, prevederile art. 90¹ alin. (1) Cod penal, deoarece a omis prescripțiile art. 90¹ alin. (4) Cod penal, conform căror, condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare nu se aplică în cazul infracțiunii prevăzute la art. 174 Cod penal.

Deci, în circumstanțele în care, a fost constatată vinovăția și dispusă aplicarea pedepsei inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 174 alin. (1) Cod penal, prevederile art. 90¹ Cod penal sunt inaplicabile.

Împrejurările enunțate relevă, astfel, că instanța de apel nu a judecat cauza în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, aplicând inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, că apelul declarat a fost greșit admis de către instanța de apel, și că recursul ordinar este întemeiat.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală instanța de recurs admite recursul, casează total hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, se impune soluția casării deciziei atacate, pe motiv că apelul a fost greșit admis, cu menținerea sentinței primei instanțe.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, în privința inculpatului Severin Nicolae XXXXXX, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Ungheni din 12 octombrie 2018, în privința inculpatului Severin Nicolae XXXXXX.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 mai 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Victor Boico

Dumitru Mardari

Maria Ghervas